

ΟΙ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΕ

Επικαιρότητα ΕΕ

Επιμ.: Ευάγγελος Εκμεκτσόγλου, Βασιλική Στάθη

Ι. ΘΕΣΜΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

Brexit – Ενίσχυση της στρατηγικής συνεργασίας ανάμεσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση και το Ηνωμένο Βασίλειο (02.10.2024)

αποχώρηση – συνεργασία μεταξύ Ευρωπαϊκής Ένωσης και Ηνωμένου Βασιλείου – κοινές προκλήσεις – εφαρμογή των συμφωνιών περί αποχώρησης

Κατόπιν σχετικής συνάντησης, η Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και ο Πρωθυπουργός του Ηνωμένου Βασιλείου συμφώνησαν στην ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ τους.

Ειδικότερα, αναφέρθηκαν στις κοινές, παγκόσμιας εμβέλειας, προκλήσεις που αντιμετωπίζουν, όπως, μεταξύ άλλων, οι ένοπλες συγκρούσεις στην Ουκρανία και στη Γάζα, η κλιματική αλλαγή και το μεταναστευτικό ζήτημα. Επανέλαβαν την ανάγκη συντονισμού των θέσεων τους ως προς τις κρίσεις αυτές, στη βάση των κοινών αρχών τους, ιδίως αναφορικά με την κατάσταση στη Μέση Ανατολή, όπου ανέφεραν ότι η κατάπαυση του πυρός είναι απαραίτητη προκειμένου να είναι δυνατή η εύρεση πρακτικής λύσης.

Όσον αφορά τη μεταξύ τους σχέση, τα δύο μέρη επιβεβαίωσαν εκ νέου την προσήλωσή τους στην πιστή και πλήρη εφαρμογή της Συμφωνίας Αποχώρησης, συμπεριλαμβανομένου του πλαισίου Ουίνσдор και της Συμφωνίας Εμπορίου και Συνεργασίας. Παράλληλα, συμφώνησαν στην ενίσχυση της στρατηγικής τους συνεργασίας σε τομείς στους οποίους παρουσιάζουν κοινά συμφέροντα, όπως η οικονομία, η ενέργεια και ζητήματα ασφάλειας, ενώ, τέλος, τόνισαν πως η μακροχρόνια συνεργασία τους θα πρέπει να βασίζεται στη διεξαγωγή τακτικών συναντήσεων ανάμεσα στην ΕΕ και το Ηνωμένο Βασίλειο σε επίπεδο ηγετών, αρχής γενομένης από τις αρχές του 2025.

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/statement_24_5003

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/statement_24_5004

Ολοκλήρωση των τεχνικών διαπραγματεύσεων για μια επικείμενη συμφωνία περί συνεργασίας σε ζητήματα ανταγωνισμού (29.10.2024)

τεχνικές συζητήσεις ΕΕ-Ηνωμένου Βασιλείου – Συμφωνία Εμπορίου και Συνεργασίας – μελλοντική συμφωνία περί ανταγωνισμού – συνεργασία αρχών σε επίπεδο ερευνών για παραβιάσεις του δικαίου ανταγωνισμού

Στις 29 Οκτωβρίου 2024, η ΕΕ και το Ηνωμένο Βασίλειο ολοκλήρωσαν τις μεταξύ τους συζητήσεις όσον αφορά την ανάπτυξη μιας συμφωνίας για ζητήματα ανταγωνισμού, η οποία θα είναι συμπληρωματική ως προς τη Συμφωνία Εμπορίου και Συνεργασίας, που ακριβώς προβλέπει τη δυνατότητα αυτή. Υπενθυμίζεται πως η Συμφωνία Εμπορίου και Συνεργασίας ρυθμίζει τις σχέσεις μεταξύ των δύο μερών σε διάφορους τομείς, όπως το εμπόριο αγαθών και υπηρεσιών, το ηλεκτρονικό εμπόριο και τη διανοητική ιδιοκτησία, μετά την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ. Δεν επιτυγχάνει μεν την οικονομική ολοκλήρωση που είχε όσο ήταν μέλος της Ένωσης, ωστόσο η συνεργασία που προβλέπει είναι πιο στιβαρή σε σχέση με τις παραδοσιακές συμφωνίες ελεύθερων συναλλαγών.

Εν προκειμένω, η μελλοντική συμφωνία περί ανταγωνισμού θα δίνει τη δυνατότητα στην Επιτροπή, στις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών της ΕΕ που εφαρμόζουν το ενωσιακό δίκαιο ανταγωνισμού και στην αντίστοιχη αρχή του Ηνωμένου Βασιλείου να συνεργάζονται στο πλαίσιο ερευνών ανταγωνισμού. Ειδικότερα, η συνεργασία αφορά την ενημέρωση των αρχών μεταξύ τους για σημαντικές έρευνες που σχετίζονται ιδίως με αθέμιτο ανταγωνισμό και συγχωνεύσεις εταιρειών. Επιπλέον, η συμφωνία θα επιτρέπει τον συντονισμό των ερευνών

μεταξύ των εμπλεκόμενων δικαιοδοσιών όταν αυτό είναι απαραίτητο και θα καθορίζει σαφείς αρχές συνεργασίας με στόχο την αποφυγή συγκρούσεων μεταξύ αυτών. Τέλος, η ανταλλαγή εμπιστευτικών πληροφοριών ανάμεσα στις αρχές θα εξακολουθεί να απαιτεί τη συναίνεση των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων που τις παρέχουν.

Η θέση σε ισχύ της συμφωνίας αυτής απαιτεί την επικύρωσή της από την ΕΕ και το Ηνωμένο Βασίλειο. Ιδίως για την ΕΕ, το επόμενο βήμα περιλαμβάνει την υποβολή προτάσεων από την Επιτροπή προς το Συμβούλιο και την ολοκλήρωση του κειμένου της συμφωνίας, με παράλληλη συναίνεση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_24_5468

https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/relations-united-kingdom/eu-uk-trade-and-cooperation-agreement_en

Προδικαστικό ερώτημα αναφορικά με την εφαρμογή του δικαίου της ΕΕ μετά την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου (12.11.2024)

προδικαστική παραπομπή – επιχειρήσεις με έδρα το Ηνωμένο Βασίλειο – Κανονισμός Βρυξέλλες I – άρθρο 25 του Κανονισμού – σχέση του δικαίου του Ηνωμένου Βασιλείου με το ενωσιακό δίκαιο μετά την αποχώρηση

Το εμπορικό δικαστήριο της Βιέννης εξέδωσε απόφαση προδικαστικής παραπομπής με την οποία ζητά από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης να οριοθετήσει την εφαρμογή του ενωσιακού δικαίου μετά την ολοκλήρωση του Brexit.

Ειδικότερα, το βασικό ζήτημα της κρίσιμης υπόθεσης αφορά τη συμφωνία που σύναψαν τα συμβαλλόμενα μέρη/επιχειρήσεις με έδρα το Ηνωμένο Βασίλειο με αντικείμενο τον ορισμό των αυστριακών δικαστηρίων ως αρμόδιων για την επίλυση των διαφορών τους και το κατά πόσο η συμφωνία αυτή εξακολουθεί να ισχύει μετά την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ. Εν προκειμένω, ζητείται η ερμηνεία του άρθρου 25 του Κανονισμού Βρυξέλλες I, το οποίο ακριβώς επιτρέπει την παρέκταση της διεθνούς δικαιοδοσίας σε δικαστήρια κράτους μέλους της ΕΕ με συμφωνίες όπως αυτή της υπόθεσης, και αν αυτό εφαρμόζεται σε περιπτώσεις συμφωνιών που συνάφθηκαν πριν από το Brexit, ενώ η δικαστική διαμάχη προέκυψε κατόπιν αυτού. Παράλληλα, το αιτούν δικαστήριο ερωτά αν η Σύμβαση των Βρυξελλών του 1968, καθώς και η Σύμβαση του 1961 ανάμεσα σε Μ. Βρετανία και Αυστρία περί αναγνώρισης δικαστικών αποφάσεων θα μπορούσαν να «αναβιώσουν», σε περίπτωση που δεν μπορεί να εφαρμοστεί το άρθρο 25 του Κανονισμού.

Επιπρόσθετα, σχετικό είναι το άρθρο 50 παρ. 3 ΣΕΕ το οποίο ρυθμίζει το χρονικό σημείο παύσης της εφαρμογής του δικαίου της ΕΕ από τη στιγμή που τίθεται σε ισχύ η συμφωνία αποχώρησης με (πρώην πλέον) κράτος μέλος. Ζητούμενο, κατά το αιτούν δικαστήριο, είναι αν το άρθρο 50 παρ. 3 ΣΕΕ αποκλείει την εφαρμογή των προαναφερόμενων Συμβάσεων. Τέλος, το αυστριακό δικαστήριο ζητά από το ΔΕΕ να διευκρινίσει τη σχέση των αρχών δικαιοδοσίας της Ένωσης με ορισμένες διατάξεις του βρετανικού δικαίου.

Σε κάθε περίπτωση, υποστηρίζεται ότι η υπόθεση αυτή θα οδηγήσει στην επίλυση κρίσιμων δικαιοδοτικών αμφιβολιών που πηγάζουν από το Brexit, ιδίως αναφορικά με συμφωνίες βρετανικών επιχειρήσεων περί δικαιοδοσίας που εμπλέκουν κράτος μέλος της ΕΕ.

<https://eulawlive.com/preliminary-ruling-request-concerning-whether-jurisdiction-agreements-between-uk-based-parties-who-designated-an-austria-as-their-forum-before-brexit-remain-enforceable-after-brexit/>

Παραπομπή της Επιτροπής κατά του Ηνωμένου Βασιλείου λόγω μη συμμόρφωσης με υποχρεώσεις της στο πλαίσιο της συμφωνίας αποχώρησης (16.12.2024)

παραπομπή της Επιτροπής κατά του Ηνωμένου Βασιλείου – εφαρμογή του ενωσιακού δικαίου περί ελεύθερης κυκλοφορίας προσώπων – ΣΛΕΕ – διμερείς επενδυτικές συμφωνίες με κράτη μέλη – αδράνεια του Ηνωμένου Βασιλείου – εφαρμογή της συμφωνίας αποχώρησης

Η Επιτροπή αποφάσισε να παραπέμψει το Ηνωμένο Βασίλειο στο ΔΕΕ λόγω αθέτησης δύο γενικών υποχρεώσεών του.

Πρώτον, η Επιτροπή διαπίστωσε ορισμένες ελλείψεις ως προς την εφαρμογή της αρχής της ελεύθερης κυκλοφορίας προσώπων και, ειδικότερα, το δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας και μετακίνησης στην επικράτεια των κρατών μελών (άρθρο 21 ΣΛΕΕ), την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων (άρθρο 45 ΣΛΕΕ) και την ελευθερία εγκατάστασης (άρθρο 46 ΣΛΕΕ). Τα στοιχεία αυτά συνεχίζουν και εφαρμόζονται κανονικά στους πολίτες της Ένωσης εφόσον άσκησαν τα παραπάνω δικαιώματα εντός του Ηνωμένου Βασιλείου μέχρι το τέλος του 2020, σύμφωνα με τη συμφωνία αποχώρησης. Η Επιτροπή, πριν προσφύγει στο ΔΕΕ, είχε έρθει σε επικοινωνία με το Ηνωμένο Βασίλειο, προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι κρίσιμες ελλείψεις, ωστόσο δεν υπήρξαν οι διορθώσεις στον βαθμό που επιθυμούσε.

Δεύτερον, σύμφωνα με την Επιτροπή, το Ηνωμένο Βασίλειο απέτυχε να καταγγείλει τις διμερείς επενδυτικές συμφωνίες που είχε συνάψει με 6 κράτη μέλη της ΕΕ. Οι επενδυτικές συμφωνίες αυτές μεταξύ κρατών μελών, κατά την Επιτροπή, παραβιάζουν το ενωσιακό δίκαιο, γεγονός που επιβεβαιώθηκε και από το ΔΕΕ, το οποίο τόνισε ότι αντίκεινται στην αρχή της αμοιβαίας εμπιστοσύνης. Συνακόλουθα, παρά τη δέσμευση των κρατών μελών να λήξουν τις εν λόγω συμφωνίες, το Ηνωμένο Βασίλειο, του οποίου οι επενδυτικές συμφωνίες επίσης καλύπτονται από τη δέσμευση αυτή, καθώς η σύναψή τους έγινε ενόσω ήταν κράτος μέλος της ΕΕ, δεν έχει προβεί στην καταγγελία τους, παρά την παράλληλη επικοινωνία με την Επιτροπή επί του θέματος.

Σύμφωνα με το άρθρο 87 της συμφωνίας αποχώρησης, δίνεται η δυνατότητα στην Επιτροπή να κινηθεί τη διαδικασία παραπομπής στο ΔΕΕ εφόσον πρόκειται για υπόθεση παραβίασης που ξεκίνησε πριν το τέλος της μεταβατικής περιόδου σε σχέση με τη νομοθεσία του Ηνωμένου Βασιλείου όπως ίσχυε στο τέλος της μεταβατικής περιόδου και, συγκεκριμένα, μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2024.

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_24_6144

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_24_6278

II. ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή συγκροτεί το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Γεωργίας και Τροφίμων (05.12.2024)

Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Γεωργίας και Τροφίμων – γεωργία – τρόφιμα

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή συγκροτεί επίσημα το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Γεωργίας και Τροφίμων (EBAF), υιοθετώντας με τον τρόπο αυτό μία από τις συστάσεις της τελικής έκθεσης του στρατηγικού διαλόγου για το μέλλον της γεωργίας.

Αυτό το συμβουλευτικό όργανο αναμένεται να παράσχει συμβουλές υψηλού επιπέδου στην Επιτροπή σχετικά με τη συνέχεια που δόθηκε στην έκθεση του στρατηγικού διαλόγου για το μέλλον της γεωργίας της ΕΕ και θα συμβάλει στις εργασίες σχετικά με το όραμα για τη γεωργία και τα τρόφιμα, οι οποίες θα υποβληθούν εντός των πρώτων 100 ημερών της εντολής.

Τα μέλη θα ενθαρρυνθούν να προωθήσουν την κατανόηση και την ανταλλαγή εμπειριών μεταξύ τους και να δώσουν ιδιαίτερη προσοχή στη συνοχή και τη συνέργεια των πολιτικών της Ένωσης και τη συνοχή τους με τις πρωτοβουλίες του ιδιωτικού τομέα.

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει συσταθεί για πέντε έτη και αναμένεται να συνεδριάζει κατ' αρχήν μεταξύ δύο και έξι φορές τον χρόνο. Θα αποτελείται από 30 οργανώσεις μέλη κατ' ανώτατο όριο που θα εκπροσωπούν τρεις κατηγορίες ενδιαφερόμενων μερών: η γεωργική

κοινότητα, άλλοι παράγοντες της αλυσίδας εφοδιασμού τροφίμων και η κοινωνία των πολιτών, μεταξύ άλλων σε τομείς όπως το περιβάλλον και το κλίμα, η καλή μεταχείριση των ζώων ή θέματα καταναλωτών.

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/el/ip_24_6205

III. ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ

Η Επιτροπή εγκρίνει ελληνικό μέτρο κρατικής ενίσχυσης για τη στήριξη της κατασκευής εγκατάστασης αποθήκευσης άνθρακα στον Πρίνο (28.10.2024)

κρατικές ενισχύσεις – αποθήκευση άνθρακα – Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενέκρινε, με βάση τους κανόνες της ΕΕ για τις κρατικές ενισχύσεις, ελληνικό μέτρο ύψους 150 εκατ. ευρώ, με χρηματοδότηση από τον μηχανισμό ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (στο εξής: ΜΑΑ), για τη στήριξη της κατασκευής εγκατάστασης αποθήκευσης άνθρακα στον Πρίνο. Το μέτρο αυτό συμβάλλει στην επίτευξη των κλιματικών στόχων της Ελλάδας και των στρατηγικών στόχων της ΕΕ στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας.

Ειδικότερα, το μέτρο που κοινοποίησε η Ελλάδα θα χρηματοδοτηθεί πλήρως από τον ΜΑΑ, μετά τη θετική αξιολόγηση του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Ελλάδας από την Επιτροπή και την έγκρισή του από το Συμβούλιο.

Δικαιούχος του μέτρου είναι η EnEarth Ltd, ελληνική θυγατρική της Energean plc, εταιρείας έρευνας και παραγωγής που επικεντρώνεται στην ανάπτυξη πόρων στη Μεσόγειο και τη Βόρεια Θάλασσα.

Η ενίσχυση θα χρηματοδοτήσει εν μέρει το κόστος κατασκευής των χερσαίων και υπεράκτιων υποδομών για τη δημιουργία της εγκατάστασης αποθήκευσης άνθρακα. Ο μηχανισμός θα αναπτυχθεί σε δύο φάσεις, αλλά μόνο η πρώτη θα χρηματοδοτηθεί στο πλαίσιο του τρέχοντος μέτρου. Κατά την πρώτη φάση, η EnEarth θα αναπτύξει έναν αγωγό μεγάλης κλίμακας για τη μεταφορά, από τον χερσαίο χώρο συλλογής στον υπεράκτιο χώρο αποθήκευσης, έως 1 εκατ. τόνων CO₂ ετησίως που εκπέμπονται από βιομηχανικούς παράγοντες. Αυτή η φάση ανάπτυξης θα προηγηθεί της μελλοντικής επέκτασης της εγκατάστασης σε 2,5 εκατ. τόνους CO₂ ετησίως, η οποία προγραμματίζεται στο πλαίσιο της δεύτερης φάσης.

Η Επιτροπή αξιολόγησε το εν λόγω μέτρο με βάση τους κανόνες της ΕΕ για τις κρατικές ενισχύσεις, κυρίως του άρθρου 107 παρ. 3 στοιχείο γ) ΣΛΕΕ, το οποίο επιτρέπει στα κράτη μέλη να στηρίζουν την ανάπτυξη ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων υπό ορισμένες προϋποθέσεις, και των κατευθυντήριων γραμμών του 2022 για τις κρατικές ενισχύσεις στους τομείς του κλίματος, της προστασίας του περιβάλλοντος και της ενέργειας.

Η Επιτροπή διαπίστωσε τα ακόλουθα:

- Το μέτρο διευκολύνει την ανάπτυξη οικονομικής δραστηριότητας και, ειδικότερα, της αποθήκευσης άνθρακα. Παράλληλα, στηρίζει τους στόχους βασικών πρωτοβουλιών πολιτικής της ΕΕ, όπως η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία και η ενωσιακή στρατηγική βιομηχανικής διαχείρισης του άνθρακα.
- Το μέτρο είναι αναγκαίο και κατάλληλο για την επίτευξη τόσο των ενωσιακών κλιματικών στόχων όσο και των εθνικών κλιματικών στόχων της Ελλάδας.
- Το μέτρο είναι αναλογικό, δεδομένου ότι η ενίσχυση περιορίζεται στο ελάχιστο αναγκαίο για την ενεργοποίηση της επένδυσης. Επιπλέον, υπάρχουν διασφαλίσεις, συμπεριλαμβανομένου του μηχανισμού αυτόματης επιστροφής, προκειμένου να διασφαλιστεί ο περιορισμός των αδικαιολόγητων στρεβλώσεων του ανταγωνισμού.
- Η ενίσχυση έχει χαρακτήρα κινήτρου, καθώς ο δικαιούχος δεν θα πραγματοποιούσε τις επενδύσεις χωρίς τη δημόσια στήριξη.

- Η ενίσχυση επιφέρει θετικά αποτελέσματα που αντισταθμίζουν κάθε πιθανή στρέβλωση του ανταγωνισμού και του εμπορίου στην ΕΕ.

Σε αυτό το πλαίσιο, η Επιτροπή ενέκρινε το ελληνικό μέτρο βάσει των κανόνων της ΕΕ για τις κρατικές ενισχύσεις.

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/el/ip_24_4905

Η Επιτροπή τροποποιεί τους κανόνες για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας στον γεωργικό τομέα (10.12.2024)

ενισχύσεις ήσσονος σημασίας – γεωργία

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενέκρινε τροποποίηση του Κανονισμού για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας για τον γεωργικό τομέα («Κανονισμός για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας στον γεωργικό τομέα»). Ο Κανονισμός απαλλάσσει τα μικρά ποσά στήριξης στον γεωργικό τομέα από τον έλεγχο των κρατικών ενισχύσεων καθώς θεωρείται ότι δεν επηρεάζουν τον ανταγωνισμό και τις συναλλαγές στην ενιαία αγορά. Ο αναθεωρημένος Κανονισμός θα τεθεί σε ισχύ τρεις ημέρες μετά τη δημοσίευσή του στην Επίσημη Εφημερίδα και θα εφαρμόζεται έως τις 31 Δεκεμβρίου 2032.

Σύμφωνα με τον ισχύοντα Κανονισμό για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας στον γεωργικό τομέα, τα κράτη μέλη μπορούν να χορηγούν στήριξη στον γεωργικό τομέα έως 20.000 ευρώ ανά δικαιούχο (25.000 ευρώ, εάν το κράτος μέλος διαθέτει κεντρικό μητρώο για την καταχώριση ενισχύσεων ήσσονος σημασίας) για περίοδο τριών οικονομικών ετών χωρίς προηγούμενη κοινοποίηση προς έγκριση από την Επιτροπή. Εκτός από αυτά τα ανώτατα όρια ανά δικαιούχο, κάθε κράτος μέλος της ΕΕ έχει ένα μέγιστο εθνικό ποσό για αυτή τη στήριξη (το λεγόμενο «εθνικό ανώτατο όριο»), προκειμένου να αποφευχθεί το ενδεχόμενο στρέβλωσης του ανταγωνισμού.

Η τροποποίηση που εγκρίθηκε περιλαμβάνει τις παρακάτω αλλαγές:

- την αύξηση του ανώτατου ορίου για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας ανά επιχείρηση σε διάστημα τριών ετών, από 25.000 ευρώ σε 50.000 ευρώ, ώστε να ληφθούν υπόψη διάφοροι παράγοντες, μεταξύ των οποίων η πείρα που έχει αποκτηθεί, η εξέλιξη της αγοράς και ο πρωτοφανής πληθωρισμός στον τομέα τα τελευταία χρόνια, καθώς και ο αναμενόμενος πληθωρισμός έως την ημερομηνία λήξης της ισχύος του Κανονισμού.
- την προσαρμογή των εθνικών ανώτατων ορίων, τα οποία υπολογίζονται με βάση την αξία της γεωργικής παραγωγής του κράτους μέλους. Τα εθνικά ανώτατα όρια αυξάνονται από 1,5 % σε 2% της εθνικής γεωργικής παραγωγής και η περίοδος αναφοράς παρατείνεται από το διάστημα 2012-2017 στο διάστημα 2012-2023. Έτσι, θα μπορεί ληφθεί υπόψη η αύξηση της αξίας της γεωργικής παραγωγής, κυρίως κατά τα τελευταία έτη, και κατ' επέκταση να αυξηθεί το εθνικό ανώτατο όριο για όλα τα κράτη μέλη.
- την κατάργηση του «τομεακού ανώτατου ορίου» που εμπόδιζε τα κράτη μέλη να χορηγούν ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που υπερβαίνουν το 50% του εθνικού ανώτατου ορίου στον ίδιο τομέα προϊόντων.
- την καθιέρωση υποχρεωτικού κεντρικού μητρώου ενισχύσεων ήσσονος σημασίας σε εθνικό ή ευρωπαϊκό επίπεδο. Με τον τρόπο αυτόν θα αυξηθεί η διαφάνεια και θα μειωθεί ο διοικητικός φόρτος για τους γεωργούς -κυρίως τις πολύ μικρές επιχειρήσεις- που επί του παρόντος χρησιμοποιούν ένα σύστημα υπεύθυνης δήλωσης. Επίσης, δεν θα χρειάζεται πλέον να ελέγχουν οι ίδιοι τη συμμόρφωσή τους (επί του παρόντος, τα εν λόγω κεντρικά μητρώα είναι προαιρετικά για τα κράτη μέλη).
- την παράταση της ισχύος του αναθεωρημένου Κανονισμού για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας έως τις 31 Δεκεμβρίου 2032.

Με την τροποποίηση που εγκρίθηκε, τα κράτη μέλη μπορούν σε μεγαλύτερο βαθμό να στηρίζουν τους γεωργούς με απλό, γρήγορο, άμεσο και αποτελεσματικό τρόπο, καθώς η εν λόγω στήριξη ήσσονος σημασίας δεν χρειάζεται να κοινοποιηθεί στην Επιτροπή ούτε να εγκριθεί από αυτήν.

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/el/ip_24_6301

IV. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

Επιβολή από την Επιτροπή οριστικών αντισταθμιστικών δασμών στις εισαγωγές από την Κίνα ηλεκτρικών οχημάτων με συσσωρευτή για πέντε έτη (29.10.2024)

δασμοί – επιδοτήσεις – ηλεκτρικά οχήματα με συσσωρευτή – Κίνα

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ολοκλήρωσε την έρευνά της κατά των επιδοτήσεων επιβάλλοντας οριστικούς αντισταθμιστικούς δασμούς στις εισαγωγές ηλεκτρικών οχημάτων με συσσωρευτή (BEV) από την Κίνα για περίοδο πέντε ετών. Κατά την έρευνα διαπιστώθηκε ότι η αξιακή αλυσίδα των BEV λαμβάνει αθέμιτες επιδοτήσεις στην Κίνα, γεγονός που απειλεί με οικονομική ζημία τους παραγωγούς τέτοιων οχημάτων στην ΕΕ. Ως αποτέλεσμα, οι δασμοί θα αρχίσουν να ισχύουν την επομένη της δημοσίευσης του σχετικού Κανονισμού στην Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ.

Παράλληλα, η ΕΕ και η Κίνα εξακολουθούν να εργάζονται για την εξεύρεση εναλλακτικών λύσεων, συμβατών με τον ΠΟΕ, με σκοπό την αποτελεσματική αντιμετώπιση των προβλημάτων που εντοπίστηκαν από την έρευνα. Η Επιτροπή παραμένει, επίσης, ανοικτή στη διαπραγμάτευση αναλήψεων υποχρεώσεων ως προς τις τιμές με επιμέρους εξαγωγείς, όπως επιτρέπεται βάσει των κανόνων της ΕΕ και του ΠΟΕ.

Από την έναρξη ισχύος των μέτρων, οι Κινέζοι παραγωγοί-εξαγωγείς του δείγματος θα υπόκεινται στους παρακάτω αντισταθμιστικούς δασμούς:

- BYD: 17,0%
- Geely: 18,8%
- SAIC: 35,3%

Άλλες συνεργαζόμενες εταιρείες θα υπόκεινται σε δασμό 20,7%. Μετά από τεκμηριωμένη αίτηση για ατομική εξέταση, στην Tesla επιβάλλεται δασμός 7,8%. Όλες οι άλλες μη συνεργαζόμενες εταιρείες θα πληρώνουν δασμό 35,3%.

Οι οριστικοί δασμοί θα εισπραχθούν από την έναρξη ισχύος. Οι προσωρινοί δασμοί που επιβλήθηκαν στις εισαγωγές BEV από την Κίνα στις 4 Ιουλίου 2024 δεν θα εισπραχθούν.

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/el/ip_24_5589

V. ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗΣ

Λήψη νέων μέτρων από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για να βοηθήσει τα κράτη μέλη να ανακάμψουν από κλιματικές καταστροφές (21.10.2024)

φυσικές καταστροφές – κλίμα – ανάκαμψη

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή λαμβάνει νέα μέτρα για τη στήριξη των κρατών μελών που πλήττονται από πρωτοφανείς καταστροφές που σχετίζονται με το κλίμα.

Η Επιτροπή προτείνει τροποποιήσεις σε τρεις Κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ώστε τα κονδύλια της ΕΕ να μπορούν να κινητοποιηθούν γρήγορα για τη στήριξη της ανάκαμψης από καταστροφές.

Οι τροποποιήσεις αφορούν τους Κανονισμούς που διέπουν το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+

(ΕΚΤ+) για την προγραμματική περίοδο 2021-2027, καθώς και τον Κανονισμό του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) εντός του πλαισίου 2014-2022.

Οι προτάσεις αυτές αποτελούν μια άμεση απάντηση στις πλημμύρες που έπληξαν χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης, καθώς και στις πυρκαγιές που έπληξαν την Πορτογαλία τον Σεπτέμβριο του 2024. Από κοινού, οι προτάσεις αυτές δίνουν στα επτά πληγέντα κράτη μέλη (Πολωνία, Ρουμανία, Αυστρία, Τσεχία, Ουγγαρία, Πορτογαλία και Σλοβακία) τη δυνατότητα να αναπρογραμματίσουν περίπου 18 δισ. ευρώ (περίπου 17,7 δισ. ευρώ στο πλαίσιο των ταμείων της πολιτικής συνοχής και 588 εκατ. ευρώ στο πλαίσιο του ΕΓΤΑΑ) για παροχή βοήθειας κατόπιν καταστροφών που σχετίζονται με το κλίμα. Χάρη στα μέτρα αυτά, η ΕΕ θα μπορεί να στηρίζει με ευελιξία όλα τα κράτη μέλη που πλήττονται από πρόσφατες και πιθανές μελλοντικές καταστροφές που σχετίζονται με το κλίμα.

Τα ταμεία της πολιτικής συνοχής στηρίζουν ήδη τα κράτη μέλη για την πρόληψη καταστροφών που σχετίζονται με το κλίμα και για την ανάκαμψη. Ωστόσο, οι προτάσεις αυτές παρέχουν στα κράτη μέλη πρόσθετη ευελιξία, ώστε να χρησιμοποιούν μέρος των Ταμείων για την αποκατάσταση υποδομών και εξοπλισμού που έχουν υποστεί ζημιά, την παροχή τροφίμων, βασικής υλικής βοήθειας και κοινωνικής και υγειονομικής στήριξης, καθώς και για την προσωρινή στήριξη της χρηματοδότησης συστημάτων μειωμένου ωραρίου εργασίας.

Επιπλέον, θα θεσπιστούν δύο νέα μέτρα στο πλαίσιο του ΕΤΠΑ και του ΕΚΤ+. Πρώτον, μια πρόσθετη προχρηματοδότηση της τάξης του 30% θα προσφέρει άμεση εισφορά ρευστότητας, προκειμένου να μειωθεί η δημοσιονομική πίεση που δέχονται τα πληττόμενα κράτη μέλη. Δεύτερον, η ΕΕ θα μπορεί να χρηματοδοτήσει τα υποστηριζόμενα μέτρα σε ποσοστό έως και 100%, χωρίς να απαιτείται εθνική συγχρηματοδότηση για την έναρξη των εργασιών ανασυγκρότησης.

Μέγιστο ποσοστό 10% των υφιστάμενων κονδυλίων της πολιτικής συνοχής που προορίζονται για τα κράτη μέλη για την περίοδο προγραμματισμού 2021-2027 μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την επίτευξη αυτών των στόχων, καθιστώντας με τον τρόπο αυτό δυνατές τις μεταφορές μεταξύ των ταμείων της πολιτικής συνοχής.

Ακόμη, χάρη στις αλλαγές που προτείνονται στα ταμεία αγροτικής ανάπτυξης της ΕΕ (νομικό πλαίσιο ΕΓΤΑΑ 2014-2022), τα κράτη μέλη θα διαθέτουν μεγαλύτερη ευελιξία για τη στήριξη των γεωργών, των δασοκαλλιεργητών και των επιχειρήσεων που πλήττονται από φυσικές καταστροφές.

Η χρηματοδοτική στήριξη που παρέχει το ΕΓΤΑΑ θα καλύπτεται σε ποσοστό 100% από κονδύλια της ΕΕ. Η τροποποίηση θα επιτρέψει στα κράτη μέλη να παρέχουν άμεσα και γρήγορα έκτακτη βοήθεια σε γεωργούς, δασοκαλλιεργητές και μικρομεσαίες επιχειρήσεις, με τη μορφή κατ' αποκοπή ποσών. Επιπλέον, τα κράτη μέλη θα έχουν μεγαλύτερη ευελιξία στη θέσπιση και την ενίσχυση μέτρων αποκατάστασης του παραγωγικού δυναμικού των πληττόμενων γεωργικών εκμεταλλεύσεων και δασών.

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/el/ip_24_5321

VI. ΕΡΕΥΝΑ

Δυνατότητες ενίσχυσης του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας (22.10.2024)

έρευνα – Ευρωπαϊκός Χώρος Έρευνας (EXE) – Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Καινοτομίας (ΕΣΚ)

Η ΕΕ καταβάλλει προσπάθειες για την οικοδόμηση μιας πιο ολοκληρωμένης, αποτελεσματικής και ελκυστικής ενιαίας αγοράς για την έρευνα και την καινοτομία, απαιτούνται, όμως, περαιτέρω προσπάθειες προκειμένου να αξιοποιηθούν πλήρως οι δυνατότητές της. Αυτά είναι τα συμπεράσματα της Ανακοίνωσης σχετικά με την υλοποίηση του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας (EXE) που εξέδωσε η Επιτροπή, επιβεβαιώνοντας τη δέσμευσή της να θέσει την έρευνα και την καινοτομία στο επίκεντρο της μελλοντικής ανάπτυξης της Ευρώπης.

Ο Ευρωπαϊκός Χώρος Έρευνας, ο οποίος δημιουργήθηκε το 2000 για να αντιμετωπίσει τον κατακερματισμό της ευρωπαϊκής έρευνας και στον οποίο δόθηκε νέα ώθηση το 2020, αποσκοπεί στη δημιουργία ενός δυναμικού και ελκυστικού περιβάλλοντος για τους ερευνητές, τις ερευνήτριες και τους φορείς καινοτομίας σε όλη την Ευρώπη. Η νέα Ανακοίνωση κάνει απολογισμό της προόδου που έχει σημειωθεί στο πλαίσιο των τεσσάρων στρατηγικών στόχων που συμφωνήθηκαν με τα κράτη μέλη και επισημαίνει τους τομείς στους οποίους απαιτούνται περαιτέρω προσπάθειες:

- Απόδοση προτεραιότητας στις επενδύσεις και τις μεταρρυθμίσεις: Η Επιτροπή συνεργάζεται με τα κράτη μέλη για να ευθυγραμμίσει τις προσπάθειες έρευνας και καινοτομίας, στηρίζοντας μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις μέσω των ταμείων της πολιτικής συνοχής, του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και μέσω στήριξης από εμπειρογνώμονες στο πλαίσιο του μηχανισμού υποστήριξης πολιτικής του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» και του Μέσου Τεχνικής Υποστήριξης. Ωστόσο, η Ευρώπη απέχει ακόμη πολύ από την επίτευξη του στόχου για επενδύσεις που ανέρχονται στο 3% του ΑΕΠ της ΕΕ στην έρευνα και την ανάπτυξη. Το βασικό ζήτημα παραμένει το χαμηλό επίπεδο των ιδιωτικών επενδύσεων, οι οποίες παρεμποδίζονται από κανονιστικούς, νομικούς και διοικητικούς φραγμούς που πρέπει να αντιμετωπιστούν για την προσέλκυση περισσότερων επενδυτών και φορέων καινοτομίας.
- Βελτίωση της πρόσβασης στην αριστεία: Η στήριξη που παρέχεται στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» για συνεργατικά έργα και προγράμματα κινητικότητας, όπως οι δράσεις Marie Skłodowska-Curie (MSCA), συνέβαλε στην ενίσχυση των δικτύων επιστημονικής συνεργασίας. Το μέρος του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» που αφορά τη διεύρυνση έχει, επίσης, επενδύσει πάνω από 1 δισ. ευρώ μέχρι στιγμής για τη στήριξη της ανάπτυξης ισχυρότερων ικανοτήτων Ε & Κ σε κράτη μέλη με χαμηλότερες επιδόσεις. Ωστόσο, απαιτούνται περισσότερες προσπάθειες για τη μείωση της γραφειοκρατίας και την παροχή καλύτερης πληροφόρησης σχετικά με τις διαθέσιμες ευκαιρίες για τους ερευνητές και τις ερευνήτριες.
- Οικονομική αξιοποίηση των αποτελεσμάτων: Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Καινοτομίας (ΕΣΚ) έχει καταστεί ο μεγαλύτερος επενδυτής στον τομέα της υπερπροηγμένης τεχνολογίας στην Ευρώπη. Κάθε ευρώ που επενδύεται από το Ταμείο του ΕΣΚ προσελκύει τέσσερα ευρώ από ιδιώτες επενδυτές. Το πλαίσιο του EXE έχει στηρίξει την ανάπτυξη στοχευμένης καθοδήγησης με τα κράτη μέλη για την οικονομική εκμετάλλευση των ερευνητικών αποτελεσμάτων και των τεχνολογικών χαρτών πορείας, αλλά η Ευρώπη εξακολουθεί να χρειάζεται περισσότερα επιχειρηματικά κεφάλαια για την ανάπτυξη ρηξικέλευθων καινοτομιών. Η πρόσφατη έναρξη λειτουργίας του δικτύου αξιόπιστων επενδυτών σηματοδοτεί ένα βήμα προόδου για την οργάνωση των ευρωπαϊκών επενδυτών.
- Εμβάθυνση του EXE: Το πλαίσιο του EXE έχει οδηγήσει σε σημαντική πρόοδο όσον αφορά τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας και της εξέλιξης της σταδιοδρομίας των ερευνητών, μεταξύ άλλων μέσω της έκδοσης της σύστασης του Συμβουλίου σχετικά με τις ερευνητικές σταδιοδρομίες, αλλά μπορούν ακόμη να γίνουν περισσότερα. Σύμφωνα με τις ευρωπαϊκές αξίες, το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» άνοιξε, επίσης, τον δρόμο για την περαιτέρω ενίσχυση της ισότητας των φύλων και της ακεραιότητας της έρευνας, της ανοικτής επιστήμης και των προσπαθειών ανταλλαγής δεδομένων. Με την έκδοση σύστασης του Συμβουλίου σχετικά με την ασφάλεια της έρευνας, σημειώθηκε, επίσης, περαιτέρω πρόοδος για την κατοχύρωση της ασφάλειας της ευρωπαϊκής έρευνας. Ωστόσο, απαιτούνται περισσότερες προσπάθειες για να αντιμετωπιστούν οι ανισότητες που απομένουν όσον αφορά τις ευκαιρίες επαγγελματικής εξέλιξης σε ολόκληρη την Ένωση και να διασφαλιστεί η μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα και προσβασιμότητα των ευρωπαϊκών ερευνητικών και τεχνολογικών υποδομών.

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/el/ip_24_5361